

SÜTŐ LÁSZLÓ¹, KATONA ILDIKÓ², HOMOKI ERIKA³

TÉRBELI TÁJÉKOZÓDÁSI KÉPESSÉGEK MÉRÉSI EREDMÉNYEI EGY GEOTÓP NAPI RENDEZVÉNYEN

¹PhD (egyetemi docens)

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Földrajz és Környezettudományi Intézet
suto.laszlo@uni-eszterhazy.hu

²doktorandusz (adjunktus)

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Földrajz és Környezettudományi Intézet
katona.ildiko@uni-eszterhazy.hu

³PhD (egyetemi docens)

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Tanító és Óvóképző Intézet
homoki.erika@uni-eszterhazy.hu

A természetjáró rendezvények jó lehetőséget jelentenek a környezeti nevelésre, az ismeretterjesztésre és bizonyos képességek fejlesztésére. A környezetkultúra része az egységes természet anyagainak, folyamatainak és formáinak megismerése, a földrajzi környezetben történő tájékozódás egyaránt. Utóbbi képesség nemcsak a turistautakon, hanem a mindennapi tevékenységeink során is nélkülözhetetlen. Az irányok meghatározása, a környezeti viszonyrendszerek gyors felmérése, mindezek kognitív térképi megjelenítése és a szükséges eszközök használata mutatja a képesség fejlesztésének összetettségét.

Hazánkban 2008-ra nyúlik vissza az élettelen természeti értékeket bemutató geotóp nap rendezvénysorozat, amely ma már évente 20 körüli helyszínen várja az érdeklődőket változatos programokkal a vezetett túráktól a terepi játékokig és bemutatókig. A rendezvényt meghonosító Less Nándor emléktúra játékpontjait az utóbbi években arra is felhasználtuk, hogy megfigyeljük a résztvevők egy-egy képességét, játékos formában teszteljük ismereteiket.

Előadásunk arról szól, mit tapasztaltunk a túrán a térbeli tájékozódásról játékos tesztet kitöltők térészlelési és tájékozódási képességében. A pilot mérést 105 általános iskola 5–8. osztályos diák töltötte ki. További vizsgálatokra érdemes eredménynek tekinthető, hogy a diákok 11%-a elemi térészlelési problémákkal rendelkezett. A turistatérképen történő tájékozódás eredményei normál eloszlást mutattak, miközben a térképhasználati tudásukat jónak tartó diákoknak is kb. fele érzi azt, hogy képes lenne térképpel túrát vezetni vagy önállóan biztonságosan tájékozódni.

Az MTA-SZTE Földrajz Szakmódszertani Kutatócsoport a 2022–2025. időszakban az MTA Közoktatás-fejlesztési Kutatási Program támogatásával működik.

Kulcsszavak: térbeli tájékozódás, természetjárás, terepi ismeretterjesztés